

אחרי מות, קדושים (456)

אחרי מות

נוגעים ליהדות, "ואל פתח אהל מועד לא הביאו", הרי זה פשוט שפיכת דמים ללא שום תועלת, "דָם שָׁפָךְ".
ספר "אגלי טל"

וְשִׁמְרֶתֶם אֶת חֻקֵּי וְאֶת מִשְׁפָּטַי אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אִתְּם הָאָדָם וְחַי (יח. ה)

זהו אחד הפסוקים המרכזיים בתורה, ויש לו משמעות עמוקה מאוד הן בהלכה והן במחשבה היהודית. הפסוק אומר שהאדם צריך לשמור את חוקי ה' (חוקים, מצוות שאין להן טעם גלוי) ואת המשפטים (מצוות עם היגיון מוסרי), וכאשר הוא מקיים אותם, "וחי בהם", הוא חי בזכותם. כלומר: המצוות ניתנו כדי להעניק חיים, לא כדי להכביד או להזיק. קיום התורה הוא דרך לחיים מלאים, מוסריים ורוחניים. פירוש: חז"ל דרשו: "וחי בהם" ולא שימות בהם, מכאן נלמד עיקרון חשוב מאוד: ברוב המצוות, פיקוח נפש דוחה את המצוות. אם שמירת מצווה מסכנת חיים, מותר ואף חובה לעבור עליה כדי להינצל. זה אחד היסודות של ההלכה. יש כמה דברים נוספים: המצוות אינן רק חובות, הן מקור חיים רוחני ונפשי. "וחי בהם" יכול להתפרש גם: חיים בעולם הזה (חיים טובים ומוסריים), וחיים בעולם הבא.

נאמר: "אשר יעשה אותם האדם", לא נאמר "ישראל" אלא "האדם", מכאן למדו שיש ערך למוסר ולחוק האלוקי והוא שייך לכל אדם.
המלקט

קדושים

דָּבָר אֶל כָּל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם קְדוּשִׁים תִּהְיוּ (יט. ב)

המפרשים עוסקים בשאלה, מדוע דווקא בפרשה זו מצווה ה' על משה לנס את "דָּבָר אֶל כָּל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" אחד ההסברים הידועים לקשר בין "דָּבָר אֶל כָּל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" לבין "קְדוּשִׁים תִּהְיוּ", הוא על פי דברי הרמב"ן: כידוע, המפרשים דנים מה בכלל פשר הציווי האמור כאן בתחילת הפרשה "קְדוּשִׁים תִּהְיוּ"? מה תוכן הציווי, ומה הוא מוסיף על כל המצוות שכבר מפורטות בתורה? ובמילים אחרות, אם אדם שומר את כל המצוות בתורה, מה עוד חסר לו כדי להיות "קדוש", ומה מוסיף הציווי "קְדוּשִׁים תִּהְיוּ" שאינו כלול כבר בשאר המצוות? וכתב הרמב"ן לכאורה שהציווי "קְדוּשִׁים תִּהְיוּ" מוסיף לנו, שגם בדברים שלא נאסרו בתורה, לא ינהג האדם באופן המטמא את נשמתו ומדרדר את רוחניותו, ולא יהיה "נבל ברשות התורה".

למשל, בענייני אכילה ושתייה, האיסור המפורש בתורה הוא רק על מאכלים מסוימים, ואין איסור מפורש על כך שיהיה האדם זולל וסובא ומבלה את היום בהוללות. וכן בענייני הדיבור, התורה אוסרת במפורש לשון הרע

וַיִּדְבַּר ה' אֶל מֹשֶׁה אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְנֵי אֶהֱרֹן בְּקִרְבָּתָם לִפְנֵי ה' וַיִּמָּתוּ (טז. א)

המילה "וימתו" בסוף הפסוק לכאורה מיותרת, שהרי כבר נאמר בתחילת הפסוק "אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְנֵי אֶהֱרֹן", ומדוע לחזור שוב "וימתו"? ועוד קשה, בפסוק כאן נאמר "וַיִּדְבַּר ה' אֶל מֹשֶׁה", אך בפועל לא מפורטת כאן שום אמירה, מה דיבר הקב"ה אל משה! וקשה לומר שהכוונה לדברים שנאמרים ע"י הקב"ה בפסוק הבא (ב), שהרי הפסוק הבא פותח במילים "ויאמר ה' אל משה" ואם כך, המילים בפסוק שלפנינו, "וַיִּדְבַּר ה' אֶל מֹשֶׁה" נותרות בלי שיתארו שום אמירה. הנצי"ב בפירושו העמק דבר מסביר כך: המלים "בְּקִרְבָּתָם לִפְנֵי ה' וַיִּמָּתוּ" הן בעצמן מה שאמר הקב"ה למשה (כלומר, מה אומר הקב"ה למשה – "בקרבתם לפני ה', וימתו").

ואמירה זו של הקב"ה למשה, באה ליישב שאלה – הנה, בני אהרן מתו כידוע משום שחטאו חטא המחייב מיתה בידי שמים, אך עדיין צריך הסבר, וכי כל אדם שחוטא בעבירת כרת וכדו' מת מיד בו במקום, מיד אחרי החטא? הרי כידוע המציאות אינה כך, והקב"ה מאריך אפו וכו', ומדוע אם כן מתו בני אהרן מיד כשחטאו? ועל כך משיב הקב"ה למשה, "בְּקִרְבָּתָם לִפְנֵי ה' וַיִּמָּתוּ", משום שהחטא היה במקום קרוב ומקודש ביותר לקב"ה ("בקרבתם לפני ה'"), לכן מתו מיד. ומזה ילמדו לדורות, להיזהר ביותר בעת העבודה במקדש, שהעונש על עבירות שם הוא מידי. ונמצא שהמילים "בְּקִרְבָּתָם לִפְנֵי ה' וַיִּמָּתוּ" הן אמירה בפני עצמה, ואמירה זו משמשת גם כעין מבוא לאיסורים הבאים, שעניינם זהירות הכהן במקדש (ואל יבוא בכל עת אל הקודש וכו').
הנצי"ב

הֲשִׁכַן אִתְּם בְּתוֹךְ טַמְאָתָם (טז. טז)

מכאן ראייה שהגאווה גרועה בהרבה מן הגרועים שבעבירות. אצל חטאים נאמר: "השוכן אתם בתוך טומאתם", שאפילו בני ישראל שקועים בטומאת חטאים, בכל זאת שוכנת השכינה בתוכם. ואילו אצל בעלי גאווה: "גבה עינים ורחב לבב אותו לו אוכל" (תהלים קא. ה), ואמרו חכמינו על כך: אין אני והוא יכולים לדור בעולם.
בעל שם טוב

דָם יִחָשֵׁב לְאִישׁ הַהוּא דָם שָׁפָךְ (יז. ד)

כל טיבם של הקרבנות הוא, שיתרגל האדם למסירות נפש. אבל אם מקריבים את הקרבנות שלא במקומם הנכון, כלומר, שמוסרים את הנפש על ענינים שאינם

ומצוות לישראל שיהיו מובדלין מהגויים וכדכתיב "וְאַבְדֵּל אֶתְכֶם מִן הָעַמִּים", וכשישראל מתקרבת ומנסים להדמות לגויים אז הקב"ה שומר על המרחק וההבדלה ע"י שמחדש שנאה בליבם, וכל זה הוא לטובתם של ישראל שלא יתערבו ביניהם.

ספר "לחתך עליון"

הלכה: הטועה בתפלת השבת

יזהר אדם בתפלותיו בשבת, שלא יבוא לכלל טעות בתפלה, להתחיל אתה חונן, שאין זה סימן טוב לאדם שיטעה בתפלתו בשבת. ולכן טוב ונכון להתפלל מתוך הסידור, ובפרט שעל ידי כך גם יוכל לכוין בתפלתו. ואם טעה בתפלות שבת והתחיל בתפלת החול, גומר אותה ברכה שהתחיל בה, ואחר כך חוזר לתפלת שבת.

ספר ילקוט יוסף שבת

פתגם: העצבות סוגרת, השמחה פותחת. פתגם חסידי

תקירה: חגיגה

אכילת הבשר היא חלק ממצות חגיגה, או רק מדין אכילת שלמים, מצות חגיגה היא רק הבאת הקרבן. (משנת יעבץ או"ח מ ד"ה ואשר נראה לומר)

ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור: ראייה מופרכת

שאל כומר לרב אחד: מפני מה אתם שונאים את הגויים? מנין לך שאנו שונאים גויים? שאל הרב. ראייה מפורשת היא, השיב הכומר, שאתם אומרים כל יום: ברוך שלא עשני גוי. זה אינה ראייה, חיך הרב, שהרי אנו אומרים גם: ברוך שלא עשני אשה, תאמר שאנו שונאים את נשותינו?

ספר "חוד וחלק" חלק א' (דף קנה)

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה: יוסף דוד בן ליאל, ברוך יואל שמעון ישראל בן פנינה, ראובן ישי בן מרצדס, הדסה אסתר בת רחל בחלא קטי, פטריק יהודה בן גלדיס קאמונה, אברהם רפאל בן רבקה, מאיר חיים בן גבי זווירה,, ויקטוריה שושנה בת גייס חנה, רפאל יהודה בן מלכה, שלמה בן מרים, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלמה, אלחנן בן חנה אנושקה, מרים בת עזיזא, דוד בן מרים, יעל בת כמונה, ישראל יצחק בן ציפורה, עמנואל בן סוזן אזיזה. **שלום בית:** גיולה חיה בת סופי לבנה ואילן יהודה יצחק בן סנדרה סולאנג'. **זיווג הגון:** שרה זסוזן אנדרה בת דומיניק רינה, יוני מאיר משה בן אסתר, אילן אלי אהרן בן אסתר, קלואי אורה בת סופי לבנה, לולה לאה בת סופי לבנה, לאה בת רבקה, אלודי רחל מלכה בת חשמה, יוסף גבריאל בן רבקה. **הצלחה רבה בכל:** נאור דוד בן יעל דינה, ליטל בת יעל דינה, לחנה בת אסתר וליונתן מרדכי בן שמחה ברכה רזע של קיימא ללבנה מלכה בת עזיזא וליאור עמיחי מרדכי בן גייזל לאוני. **לעילוי נשמת:** קלוד שלמה בן זרמן רבקה, ראובן בן חנינה, גיינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, מסעודה בת בלח, גיא יונה בן לאה, יוסף בן מייכה. מוריס משה בן מרי מרים. אליהו בן מרים, ניסים חי הוברט בן ג'ולי, דוד בן מרים, פליקס סעידו בן אטו מסעודה. אפרת רחל בת אסטרייה כוכבה, אברהם בן אליעזר, מלכה אנרייט מרווקה, אנדרה סעיד בן פורטונה מסעודה, ראובן בן איזא, קרול מזל אדסה בת גבי זרגונה, אברהם בן אסתר, יהודה יוסף בן רחל.

ורכילות, אך אין איסור מפורש על האדם לנבל את פיו ולדבר בצורה גסה ומכוערת. וכאן בא הציווי "קְדָשִׁים תִּהְיוּ", שינהג האדם בקדושה גם ביחס לאותם דברים שאין עליהם איסור מפורש, ומי שאינו נוהג כך, מכנה אותו הרמב"ן נבל ברשות התורה. ועל פי דברים אלה, יובן הדגש "דִּבְרֵי אֵל כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל"; כי היה מקום לומר, שהואיל ואנו מצווים כאן על קדושה שמעבר למצוות, שמא לא כל אחד ראוי לכך, וציווי זה אינו שייך אל הכלל. לכן מדגישה התורה להיפך, "דִּבְרֵי אֵל כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל... קְדָשִׁים תִּהְיוּ"; תוספת הקדושה שעל האדם לנהוג בה מעבר לאיסורים המפורשים, אינה דבר שרק יחידי סגולה יכולים להגיע אליו, אלא "כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" *המלקט*

אִישׁ אָמוּ וְאָבִיו תִּירָאוּ וְאֵת שִׁבְתֵּי תִשְׁמְרוּ (י.ט.ג)

הלא כל עיקרה של מצוות כיבוד אב ואם הוא, משום שהם הביאוהו לעולם, והרי מאידך אמרו חכמינו: נוח לו לאדם שלא נברא משנברא. משמע שאין משום גמילת טובה בהולדתו של אדם, ואם כן הרי אין מקום למצוות כיבוד אב ואם. ולפיכך אמר הכתוב מיד: "וְאֵת שִׁבְתֵּי תִשְׁמְרוּ", והרי שקולה שבת כנגד כל התורה, וכל השומר שבת כהלכתו אפילו עובד עבודה זרה מוחלין לו כל עוונותיו. ואדם שאין בו חטאים והוא מקיים את כל התורה, אין אומרים עליו נוח לו שלא נברא, אלא אדרבה, בואו לעולם הוא בגדר זכות וממילא ראוי לו לכבד את הוריו שהביאוהו שמירת השבת היא אפוא כעין טעם והסברה למצוה של "אִישׁ אָמוּ וְאָבִיו תִּירָאוּ". *ספר "תורת משה"*

לֹא תִלְוֶה רְכִיל בְּעַמֶּיךָ לֹא תַעֲמֹד עַל דָּם רֵעֶךָ (י.ט.טז)

כאשר אדם מספר לחברו, שפלונני או אלמוני דיבר עליו רעה, הרי דומה לכאורה שהוא עושה זאת מתוך ידידות. ברם, לאמיתו של דבר אמרו חכמינו: לשון הרע הורגת ברם, שלשה: האומר, הנאמר עליו והמקבלו, אם כן יוצא שהוא גורם רעה לזה שנחשב בעיניו כידיד, שכן על ידי זה שהוא משים אותו למקבל לשון הרע הריהו מביא עליו עונש וגורם סכנה לחייו. אם תעבור על "לֹא תִלְוֶה רְכִיל בְּעַמֶּיךָ" הרי אתה עובר גם על "לֹא תַעֲמֹד עַל דָּם רֵעֶךָ" לפי שאתה מעמיד בסכנה את חייו של זה הנחשב בעיניך כרעך. *ספר "מענינה של תורה"*

וְהֵייתֶם לִי קְדָשִׁים.... וְאַבְדֵּל אֶתְכֶם מִן הָעַמִּים לְהִיזֹת לִי (כ.כ)

מרגלא בפומיה של הגאון רבי חיים מואלאז'ין זצ"ל: כשישראל לא עושים קידוש ולא מקדשים עצמם בתורה ומצוות, אלא רוצים להתקרב לגויים, אז הגויים עושים הבדלה וגוברת שנאתם לישראל. על דרך זה ביאר הבית הלוי זצ"ל (פרשת שמות) את דברי המד"ר (א.ז): לריח שמניך טובים, מה שמן אינו מתערב עם שאר משקין, כך ישראל אין מתערבין עם האומות. הקב"ה נתן תורה

